

Міністерство освіти і науки України  
Інститут спеціальної педагогіки НАПН  
України

**НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ ДЛЯ 5-9 (10)  
КЛАСІВ СПЕЦІАЛЬНИХ  
ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ  
ЗАКЛАДІВ ДЛЯ ГЛУХИХ ДІТЕЙ**

**ТРУДОВЕ НАВЧАННЯ**

8-10 класи

Укладач: **Шевченко Володимир  
Миколайович**, к.п.н., старший науковий  
співробітник лабораторії сурдопедагогіки  
Інституту спеціальної педагогіки НАПН України

Київ – 2016

## **Перелік варіативних модулів для 7 – 9 класів**

1. Технологія виготовлення виробів, в'язаних гачком.
2. Технологія виготовлення виробів, в'язаних спицями.
3. Технологія виготовлення швейних виробів (машинним способом).
4. Технологія оздоблення одягу.
5. Технологія виготовлення виробів у техніці «макrame».
6. Технологія виготовлення виробів, оздоблених мережками.
7. Технологія виготовлення виробів, оздоблених гладдєвими швами.
8. Технологія виготовлення виробів, оздоблених народною вишивкою.
9. Технологія оздоблення виробів вишивкою бісером.
10. Технологія виготовлення сувенірів із текстильних матеріалів.
11. Технологія ремонту та оновлення одягу.
12. Технологія виготовлення писанок.
13. Технологія приготування страв. Традиції української національної кухні.
14. Технологія заготівлі та зберігання продуктів харчування.
15. Технологія вирощування рослин та догляд за ними.
16. Технологія природного землеробства.
17. Технологія виготовлення виробів із шкіри.
18. Технологія плетіння виробів із лози.
19. Технологія плетіння виробів із соломи.
20. Технологія виконання електротехнічних робіт.
21. Технологія оздоблення виробів із деревини геометричним різьбленням.
22. Технологія виготовлення та оздоблення виробів із деревини різьбленням.
23. Технологія оздоблення виробів об'ємним різьбленням.
24. Технологія оздоблення виробів інтарсією (інкрустацією).
25. Технологія оздоблення виробів із деревини мозаїкою.
26. Технологія виготовлення виробів із деревини (з використанням ручних та електротехнічних способів обробки).
27. Технологія виготовлення виробів із сортового прокату (з використанням ручних та електротехнічних способів обробки).

## **Перелік варіативних модулів для 10 класу**

1. Підсумковий проект. Проектування та виготовлення комплексного виробу.

## СХЕМА РОЗПОДІЛУ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

<i>8 клас</i>		
Блок 1. Технологія виготовлення виробів із сортового прокату та листового металу	Блок 2. Технологія виготовлення швейних виробів	Блок 3. Технологія виготовлення виробів інтер'єрного призначення
<b>Варіативна складова.</b> Один модуль.		
<i>9 клас</i>		
Блок 1. Технологія виготовлення виробів, в'язаних спицями	Блок 2. Технологія виготовлення комплексного виробу	
<b>Варіативна складова.</b> Один модуль.		
<i>10 клас</i>		
Блок 1. Технологія виготовлення виробів в етнічному стилі		
<b>Варіативна складова.</b> Один модуль. «Підсумковий проект. Проектування та виготовлення комплексного виробу»		

## 8 клас

### Блок 1. Технологія виготовлення виробів із сортового прокату та листового металу

#### Тематичний план

№ п/п	Розділ і тема	Кількість годин
	<b>Обов'язкова для вивчення складова</b>	<b>67</b>
1	<b><i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i></b>	<b>(8)</b>
	Тема 1.1. Сортовий прокат та листовий метал як конструкційний матеріал	8
2	<b><i>Розділ 2. Технологія виготовлення виробів із сортового прокату та листового металу</i></b>	<b>(42)</b>
	Тема 2.1. Елементи графічної грамоти	4
	Тема 2.2. Контрольно-вимірювальний інструмент	4
	Тема 2.3. Прийоми розмічання заготовки з сортового прокату та листового металу	6
	Тема 2.4. Різання листового металу та сортового прокату	6
	Тема 2.5. Рубання листового металу	6
	Тема 2.6. Обпилювання заготовок із сортового прокату та листового металу	6
	Тема 2.7. Процес свердління отворів. Нарізання різьби	10
3	<b><i>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</i></b>	<b>(10)</b>
	Тема 3.1. Сучасні методи обробки металу	5
	Тема 3.2. Основи проектної діяльності	5
4	<b><i>Розділ 4. Технологія побутової діяльності</i></b>	<b>(4)</b>
	Тема 4.1. Технологія вибору одягу і взуття та догляду за ними	4
	<b>Варіативна складова</b>	<b>38</b>
5	Варіативний модуль	38
6	<b><i>Резерв часу</i></b>	<b>3</b>
	<b>Разом:</b>	<b>105</b>

## Програма

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
<b><i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i></b>	
<p><b>Тема 1.1. Сортовий прокат та листовий метал як конструкційний матеріал</b>            Поняття про метали та їх сплави. Чавуни та сталі, їх використання. Види сталей за призначенням (конструкційні, інструментальні) та хімічним складом (вуглецеві та леговані). Сортовий прокат та листовий метал. Механічні властивості чавунів та сталей.            Термічна обробка сталей: відпалюванням, гартуванням, відпусканням</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>розрізняє</i> поняття металу та сплаву; чавуну та сталі;  <i>називає</i> види сталей (усно та жестами);  <i>називає</i> (усно, жестами) та <i>розпізнає</i> профілі сортового прокату;  <i>пояснює</i> (усно та жестами) вплив термообробки на механічні властивості сталей</p>
<b><i>Розділ 2. Технологія виготовлення виробів із сортового прокату та листового металу</i></b>	
<p><b>Тема 2.1. Елементи графічної грамоти</b>            Технічний рисунок як вид графічного зображення. Правила виконання технічного рисунка</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>характеризує</i> технічний рисунок та його призначення з використанням жестової мови;  <i>пояснює</i> (усно та жестами) правила виконання технічного рисунка</p>
<p><b>Тема 2.2 Контрольно-вимірювальний інструмент</b>            Будова та призначення штангенциркуля ШЦ-1. Прийоми роботи.            Вправи на вимірювання штангенциркулем</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>характеризує</i> будову та призначення штангенциркуля з використанням жестової мови;  <i>виконує</i> вимірювання штангенциркулем розмірів деталей, діаметрів та глибин отворів</p>

<p><b>Тема 2.3. Прийоми розмічання заготовки з сортового прокату та листового металу</b>  Конструкційні особливості деталей виробу. Особливості об'ємного розмічання. Розмітка деталей за допомогою лінійки, кутника, рисувалки, кернера, розмічального штангенциркуля.  Розмічання деталей заготовок за графічним зображенням</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>характеризує</i> конструкцію виробу та конструктивні особливості деталей виробу з використанням жестової мови;  <i>називає</i> (усно та жестами) інструменти для виконання розмічання;  <i>виконує</i> розмічання деталей заготовок за графічним зображенням</p>
<p><b>Тема 2.4. Різання листового металу та сортового прокату</b>  Слюсарна ножівка. Прийоми різання сортового прокату та листового металу</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>пояснює</i> (усно та жестами) будову слюсарної ножівки;  <i>виконує</i> різання сортового прокату, використовуючи безпечні прийоми роботи слюсарною ножівкою</p>
<p><b>Тема 2.5. Рубання листового металу</b>  Будова зубила. Вибір кута загострення зубила залежно від твердості оброблюваного матеріалу. Вибір способу рубання листового металу. Інструменти та пристосування для рубання листового металу</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>характеризує</i> будову зубила, правила безпечної праці під час роботи ним з використанням жестової мови;  <i>вибирає</i> спосіб рубання листового металу; інструменти та пристосування;  <i>виконує</i> рубання металу з дотриманням безпечних прийомів праці</p>
<p><b>Тема 2.6. Обпилювання заготовок із сортового прокату та листового металу</b>  Прийоми обпилювання деталей виробу із сортового прокату та листового металу напилками. Контроль якості обпилювання кутником і штангенциркулем.  Обпилювання площин деталей по лінії розмітки під лінійку</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>виконує</i> обпилювання деталей виробу з дотриманням безпечних прийомів;  <i>використовує</i> штангенциркуль, лінійку та кутник для контролю розмірів та форми виробу</p>
<p><b>Тема 2.7. Технологія свердління отворів. Нарізання різьби</b>  Прийоми свердління отворів у сортовому</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>називає</i> (усно та жестами) основні елементи різьби;</p>

<p>прокаті. Різьба та її елементи. Зображення та позначення на кресленнях метричної різьби. Інструменти для нарізання різьби (мітчик та плашка). Прийоми нарізання внутрішньої та зовнішньої різьби</p>	<p><i>розрізняє</i> метричну різьбу; <i>визначає</i> на зображенні деталі з різьбовим з'єднанням; <i>розрізняє</i> та <i>називає</i> (усно та жестами) інструменти для нарізання внутрішньої й зовнішньої різьби; <i>визначає</i> за таблицею діаметр отвору та стержня для нарізання внутрішньої й зовнішньої різьби; <i>нарізає</i> внутрішню й зовнішню різьбу з дотриманням безпечних прийомів праці</p>
<p><b>Ознайомлення з професіями:</b> сталевара, оператора прокатного стану, слюсаря тощо</p>	
<p><b>Орієнтовний перелік об'єктів праці:</b> деталі пристосувань та інструментів із сталевого сортового прокату: струбцини, притискачі, молотки, гайки тощо</p>	
<p style="text-align: center;"><b>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</b></p>	
<p><b>Тема 3.1. Сучасні методи обробки металу</b> Відомості про сучасні методи і прийоми обробки металу. Електрифіковані знаряддя праці, їх переваги порівняно з ручними і механічними знаряддями праці. Економія матеріалів та електроенергії. Поняття про безвідходне виробництво в сучасній металообробній промисловості</p>	<p><b>Учень:</b> <i>називає</i> (усно та жестами) сучасні методи і прийоми обробки металу; <i>називає</i> (усно та жестами) переваги електрифікованих знарядь праці; <i>пояснює</i> сутність безвідходного виробництва в металообробній промисловості з використанням жестової мови</p>
<p><b>Тема 3.2. Основи проектної діяльності</b> Методи проектування: метод комбінаторики. Етапи проектування. Створення банку ідей (<i>за варіативним модулем</i>)</p>	<p><b>Учень:</b> <i>характеризує</i> метод комбінаторики; етапи проектування з використанням жестової мови; <i>обґрунтовує</i> необхідність створення банку ідей з використанням жестової мови</p>
<p style="text-align: center;"><b>Розділ 4. Технологія побутової діяльності</b></p>	
<p><b>Тема 4.1. Технології вибору одягу і взуття та догляду за ними</b></p>	<p><b>Учень:</b> <i>характеризує</i> способи</p>

<p>Види підліткового та юнацького одягу. Розміри одягу, їх визначення. Джинси та штани, різниця між ними. Особливості вибору джинсів та їх приміряння. Технологія догляду за одягом. Засоби догляду. Добір засобів догляду за одягом. Види взуття. Вибір взуття. Розміри. Особливості приміряння взуття. Технологія догляду за взуттям. Добір засобів із догляду за взуттям. Захист одягу та взуття від молі. Санітарно-гігієнічні вимоги під час примірювання одягу, білизни, взуття та догляду за ними</p>	<p>визначення розміру одягу різних країн з використанням жестової мови;  <i>визначає</i> розмір одягу;  <i>називає</i> (усно та жестами) відмінності між джинсами і штанами;  <i>визначає</i> розмір взуття;  <i>називає</i> (усно та жестами) особливості приміряння взуття;  <i>характеризує</i> технології догляду за одягом та взуттям з використанням жестової мови;  <i>добирає</i> засоби догляду за одягом, взуттям, проти молі;  <i>мотивує</i> необхідність дотримання санітарно-гігієнічних вимог під час примірювання одягу, білизни, взуття та догляду за ними, використовуючи жестову мову</p>
--	--

## Блок 2. Технологія виготовлення швейних виробів

### Тематичний план

Розділ і тема	Кількість годин
<b>Обов'язкова для вивчення складова</b>	<b>64</b>
<b><i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i></b>	<b>(8)</b>
Тема 1.1. Матеріали хімічного походження (штучні) та їх властивості	8
<b><i>Розділ 2. Технологія виготовлення швейних виробів</i></b>	<b>(42)</b>
Тема 2.1. Художнє конструювання швейного виробу	6
Тема 2.2. Технічне конструювання швейного виробу	10
Тема 2.3. Розкрою швейного виробу	6
Тема 2.4. Пошиття швейного виробу	12
Тема 2.5. Оздоблення швейного виробу	8
<b><i>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</i></b>	<b>(10)</b>
Тема 3.1. Комп'ютерне конструювання одягу	5
Тема 3.2. Основи проектної діяльності	5
<b><i>Розділ 4. Технологія побутової діяльності</i></b>	<b>(4)</b>
Тема 4.1. Технології вибору одягу і взуття та догляду за ними	2
Тема 4.2. Мистецтво вибору зачіски	2
<b>Варіативна складова</b>	<b>38</b>
Варіативний модуль	38
<b><i>Резерв часу</i></b>	<b>3</b>
<b>Разом:</b>	<b>105</b>

## Програма

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
<b><i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i></b>	
<p><b>Тема 1.1. Матеріали хімічного походження (штучні) та їх властивості</b>  Види матеріалів. Штучні матеріали, їх переваги і недоліки порівняно із натуральними матеріалами. Способи отримання штучних матеріалів. Їх вплив на здоров'я людини і навколишнє середовище. Тканини хімічного походження (штучні) та їх властивості</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>називає</i> (усно та жестами) матеріали хімічного походження;  <i>характеризує</i> переваги і недоліки штучних матеріалів порівняно із натуральними з використанням жестової мови;  <i>пояснює</i> способи отримання матеріалів хімічного походження, їх вплив на здоров'я людини та навколишнє середовище, використовуючи жестову мову;  <i>називає</i> (усно та жестами) та <i>визначає</i> властивості тканин штучного походження</p>
<b><i>Розділ 2. Технологія виготовлення швейних виробів</i></b>	
<p><b>Тема 2.1. Художнє конструювання швейного виробу</b>  Види поясних виробів. Художнє конструювання. Ескіз виробу. Правила виконання ескізів швейних виробів. Мірки для побудови креслення швейного виробу</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>називає</i> (усно та жестами) види поясних виробів;  <i>складає</i> план роботи з виготовлення виробу;  <i>знімає</i> мірки для побудови креслення швейного виробу;  <i>виконує</i> ескіз поясного виробу</p>
<p><b>Тема 2.2. Технічне конструювання швейного виробу</b>  Побудова креслення виробу та виготовлення викрійки (лекала) виробу. Лінії на кресленні швейного виробу. Моделювання виробу. Розрахунок кількості тканини для виготовлення швейного виробу. Вибір тканини для виготовлення виробу</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>виконує</i> креслення основи швейного виробу; нескладне моделювання;  <i>виготовляє</i> викрійку (лекало);  <i>розраховує</i> кількість тканини для виробу;  <i>підбирає</i> тканину для швейного виробу</p>

<p><b>Тема 2.3. Розкрою швейного виробу</b>  Підготовка тканини до розкрою (прасування, визначення напрямку малюнка, лицьового та виворітного боків, ниток основи та піткання). Послідовність підготовки викрійки до розкрою (позначення напрямку нитки основи, згину, назви та кількості деталей, припусків на шви). Розкрій виробу</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>вибирає</i> необхідні матеріали, інструменти, обладнання для розкрою;  <i>готує</i> тканину та викрійку до розкрою;  <i>розкроює</i> виріб із дотриманням безпечних прийомів праці</p>
<p><b>Тема 2.4. Пошиття швейного виробу</b>  Підготовка швейної машини до роботи. Машинні шви (зшивний шов, шов у підгин із закритим зрізом). Послідовність пошиття швейного виробу.  Підготовка виробу до першого примірювання. Наметування. Прасування. Приметування.  Проведення першого примірювання й усунення виявлених недоліків. Вибір способу обробки швів. Вимоги до обробки швів.  Вибір виду застібки. Послідовність обробки застібки «блискавка».  Послідовність обробки та пришивання поясу (ущільнення клейовими прокладками, обшивання коротких зрізів, прасування).  Проведення другого примірювання. Визначення довжини виробу. Способи обробки нижнього зрізу. Поопераційна волого-теплова обробка виробу</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>готує</i> швейну машину до роботи;  <i>виконує</i> пробну строчку;  машинні шви з дотриманням безпечних прийомів праці;  <i>називає</i> (усно та жестами) машинні шви; недоліки в поясних виробках; види застібок у поясних виробках;  <i>визначає</i> послідовність підготовки виробу до першого примірювання;  шляхи усунення недоліків;  послідовність обробки та пришивання пояса;  <i>характеризує</i> вимоги до обробки швів з використанням жестової мови;  <i>готує</i> виріб до першого примірювання;  <i>обробляє</i> шви виробу; <i>вибирає</i> вид застібки;  <i>обробляє</i> застібку «блискавку»;  <i>обробляє</i> та <i>пришиває</i> пояс;  <i>виконує</i> друге примірювання;  <i>обробляє</i> нижній зріз;  <i>виконує</i> поопераційну волого-теплову обробку</p>

<p><b>Тема 2.5. Оздоблення швейного виробу</b> Вибір виду оздоблення та матеріалів для оздоблення. Оздоблення виробу. Остаточна обробка виробу. Волого-теплова обробка виробу. Контроль якості швейного виробу</p>	<p><b>Учень:</b> вибирає оздоблення для швейного виробу, що виготовляється; оздоблює виріб; називає вимоги до остаточної обробки виробу; виконує остаточну обробку виробу та ВТО з дотриманням безпечних прийомів праці</p>
<p><b>Ознайомлення з професіями:</b> конструктора, модельєра, закрійника, кравця, швачки тощо</p>	
<p><b>Орієнтовний перелік об'єктів праці:</b> поясний виріб (спідниця кльошова, розширена до низу, пряма, клинкова, з запахом, шорти, шорти-спідниця, спідниця на бретелях), фартух тощо</p>	
<p style="text-align: center;"><b>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</b></p>	
<p><b>Тема 3.1. Комп'ютерне конструювання одягу</b> Використання комп'ютерів у конструюванні швейних виробів. Поняття про комп'ютерні програми для конструювання швейних виробів. Побудова елементів конструкції</p>	<p><b>Учень:</b> характеризує використання комп'ютерів у конструюванні швейних виробів з використанням жестової мови; пояснює суть програм для конструювання швейних виробів, використовуючи жестову мову</p>
<p><b>Тема 3.2. Основи проектної діяльності</b> Методи проектування: метод комбінаторики. Етапи проектування. Створення банку ідей (за варіативним модулем)</p>	<p><b>Учень:</b> характеризує метод комбінаторики; етапи проектування з використанням жестової мови; обґрунтовує необхідність створення банку ідей, використовуючи жестову мову</p>
<p style="text-align: center;"><b>Розділ 4. Технологія побутової діяльності</b></p>	
<p><b>Тема 4.1. Технології вибору одягу і взуття та догляду за ними</b> Види підліткового та юнацького одягу. Розміри одягу, їх визначення. Джинси та штани, різниця між ними. Особливості вибору джинсів та їх приміряння.</p>	<p><b>Учень:</b> характеризує способи визначення розміру одягу різних країн з використанням жестової мови; визначає розмір одягу;</p>

<p>Технологія догляду за одягом. Засоби догляду. Добір засобів догляду за одягом. Види взуття. Вибір взуття. Розміри. Особливості примірювання взуття. Технологія догляду за взуттям. Добір засобів із догляду за взуттям. Захист одягу та взуття від молі. Санітарно-гігієнічні вимоги під час примірювання одягу, білизни, взуття та догляду за ними</p>	<p><i>називає</i> (усно та жестами) відмінності між джинсами і штанами;  <i>визначає</i> розмір взуття;  <i>називає</i> особливості примірювання взуття;  <i>характеризує</i> технології догляду за одягом та взуттям з використанням жестової мови;  <i>добирає</i> засоби догляду за одягом, взуттям, проти молі;  <i>мотивує</i> необхідність дотримання санітарно-гігієнічних вимог під час примірювання одягу, білизни, взуття та догляду за ними, використовуючи жестову мову</p>
<p><b>Тема 4.2. Мистецтво вибору зачіски</b>  Із історії зачісок. Види зачісок, залежно від форми обличчя. Корегування форми обличчя за допомогою зачіски.  Фарбування волосся. Натуральні рослинні засоби для зміцнення волосся та зміни його кольору. Вплив фарбників на стан волосся голови</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>називає</i> (усно та жестами) види зачісок;  <i>визначає</i> форму обличчя;  <i>вибирає</i> та <i>характеризує</i> вид зачіски з урахуванням форми обличчя з використанням жестової мови;  <i>пояснює</i> значення вибору фарбників для зміни кольору волосся голови, використовуючи жестову мову</p>

### Блок 3. Технологія виготовлення виробів інтер'єрного призначення

#### Тематичний план

Розділ і тема	К-сть годин
<b>Обов'язкова для вивчення складова</b>	<b>64</b>
<b><i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i></b>	<b>(8)</b>
Тема 1.1. Конструкційні матеріали та їх властивості	8
<b><i>Розділ 2. Дизайн предметного середовища</i></b>	<b>(42)</b>
Тема 2.1. Предметне середовище	6
Тема 2.2. Засоби художнього конструювання	6
Тема 2.3. Основні принципи дизайну	6
Тема 2.4. Виготовлення виробу інтер'єрного призначення	14
Тема 2.5. Декорування виробу	10
<b><i>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</i></b>	<b>(10)</b>
Тема 3.1. Сучасні методи обробки металів	5
Тема 3.2. Основи проектної діяльності	5
<b><i>Розділ 4. Технологія побутової діяльності</i></b>	<b>(4)</b>
Тема 4.1. Технології вибору одягу і взуття та догляду за ними	4
<b>Варіативна складова</b>	<b>38</b>
Варіативний модуль	38
<b><i>Резерв часу</i></b>	<b>3</b>
<b>Разом</b>	<b>105</b>

## Програма

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
<b><i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i></b>	
<p><b>Тема 1.1. Конструкційні матеріали та їх властивості</b>            Конструкційні матеріали як один із чинників, що впливають на форму предмета. Матеріали, які використовують для виготовлення виробів інтер'єрного призначення (метал, скло, бетон, натуральне дерево, пластик, папір тощо) та їх властивості. Сучасні конструкційні матеріали. Їх властивості, переваги та недоліки порівняно з традиційними. Економне використання матеріалів</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>аналізує</i> властивості конструкційних матеріалів як один із чинників, що впливає на форму предмета;  <i>називає</i> (усно та жестами) матеріали, які використовують для виготовлення виробів інтер'єрного призначення;  <i>досліджує</i> властивості матеріалів;  <i>характеризує</i> властивості сучасних конструкційних матеріалів з використанням жестової мови;  <i>називає</i> (усно та жестами) сучасні конструкційні матеріали;  <i>обґрунтовує</i> необхідність економного використання матеріалів, використовуючи жестову мову</p>
<b><i>Розділ 2. Дизайн предметного середовища</i></b>	
<p><b>Тема 2.1. Предметне середовище</b>            Поняття про дизайн. Із історії дизайну. Поняття про «стиль». Тенденції розвитку дизайну ХХІ ст.: авангардний дизайн, біо-дизайн, стиль «фьюжн», авторський дизайн, футуро-дизайн тощо. Етнодизайн. Особливості українського національного дизайну</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>характеризує</i> історичні й сучасні стилі дизайну з використанням жестової мови;  <i>визначає</i> (усно та жестами) особливості етнічного дизайну</p>
<p><b>Тема 2.2. Засоби художнього конструювання</b>            Художнє конструювання, як метод проектування предметного середовища. Поняття композиції. Види композиції в</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>формулює</i> (усно та жестами) поняття композиції;  <i>класифікує</i> види композиції в дизайні предметного середовища;</p>

<p>дизайні предметного середовища. Основні засоби композиції: симетрія та асиметрія, ритм, контраст і нюанс, пропорції. Основи колористики: види та властивості кольорів</p>	<p><i>розкриває</i> (усно та жестами) поняття: симетрія, асиметрія, ритм, контраст, нюанс, пропорції; <i>визначає</i> роль кольору в композиції та його психофізіологічний вплив на людину</p>
<p><b>Тема 2.3. Основні принципи дизайну</b>  Основні поняття дизайну: естетичність, функціональність, економічність.  Принципи дизайну: відповідність змісту, цілісність, єдність змісту та форми</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>визначає</i> (усно та жестами) основні поняття дизайну;  <i>характеризує</i> принципи дизайну з використанням жестової мови;  <i>використовує</i> принципи дизайну під час навчально-тренувальних вправ;  <i>виконує</i> зарисовки об'єктів дизайну предметного середовища за завданням учителя або за власним вибором</p>
<p><b>Тема 2.4. Процес виготовлення виробів інтер'єрного призначення</b>  Вибір виробу, матеріалів для його виготовлення та оздоблення. Послідовність виготовлення виробу. Інструменти та обладнання. Способи з'єднання деталей виробу</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>вибирає</i> виріб для виготовлення; інструменти та пристосування для роботи;  <i>обґрунтовує</i> вибір конструкційних матеріалів залежно від призначення виробу з використанням жестової мови;  <i>визначає</i> (усно та жестами) технологічну послідовність виготовлення виробу;  <i>виготовляє</i> виріб із дотриманням безпечних прийомів праці</p>
<p><b>Тема 2.5. Декорування виробу</b>  Види декорування виробу. Оздоблення виробу. Контроль якості виробу. Догляд за виробами інтер'єрного призначення</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>характеризує</i> сучасні види декорування виробів з використанням жестової мови;  <i>підбирає</i> та <i>обґрунтовує</i> вид оздоблення виробу, використовуючи жестову мову;  <i>оздоблює</i> виріб</p>

**Ознайомлення з професіями:** дизайнера предметного середовища, декоратора

**Орієнтовний перелік об'єктів праці:** вироби для інтер'єру приміщень, предмети декоративно-ужиткового та ужиткового призначення (світильник, сувенір, декоративна ваза, рамка для фото, поличка, підставка під мобільний телефон, декоративне панно, серветниця тощо)

### **Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування**

#### **Тема 3.1. Сучасні методи обробки металу**

Відомості про сучасні методи і прийоми обробки металу. Електрифіковані знаряддя праці, їх переваги порівняно з ручними і механічними знаряддями праці. Економія матеріалів та електроенергії.

Поняття про безвідходне виробництво в сучасній металообробній промисловості

#### **Учень:**

*називає* (усно та жестами) сучасні методи і прийоми обробки металу;

*називає* (усно та жестами) переваги електрифікованих знарядь праці;

*пояснює* (усно та жестами) безвідходне виробництво в металообробній промисловості

#### **Тема 3.2. Основи проектної діяльності**

Методи проектування: метод комбінаторики. Етапи проектування. Створення банку ідей (за варіативним модулем)

#### **Учень:**

*характеризує* метод комбінаторики; етапи проектування з використанням жестової мови;

*обґрунтовує* створення банку ідей, використовуючи жестову мову

### **Розділ 4. Технологія побутової діяльності**

<p><b>Тема 4.1. Технології вибору одягу і взуття та догляду за ними</b></p> <p>Види підліткового та юнацького одягу. Розміри одягу, їх визначення. Джинси та штани, різниця між ними. Особливості вибору джинсів та їх приміряння. Технологія догляду за одягом. Засоби догляду. Добір засобів догляду за одягом. Види взуття. Вибір взуття. Розміри. Особливості приміряння взуття. Технологія догляду за взуттям. Добір засобів із догляду за взуттям. Захист одягу та взуття від молі. Санітарно-гігієнічні вимоги під час примірювання одягу, білизни, взуття та догляду за ними</p>	<p><b>Учень:</b></p> <p><i>характеризує</i> способи визначення розміру одягу різних країн з використанням жестової мови;  <i>визначає</i> розмір одягу;  <i>називає</i> (усно та жестами) відмінності між джинсами і штанами;  <i>визначає</i> розмір взуття;  <i>називає</i> (усно та жестами) особливості приміряння взуття;  <i>характеризує</i> технології догляду за одягом та взуттям з використанням жестової мови;  <i>добирає</i> засоби догляду за одягом, взуттям, проти молі;  <i>мотивує</i> необхідність дотримання санітарно-гігієнічних вимог під час примірювання одягу, білизни, взуття та догляду за ними, використовуючи жестову мову</p>
--	---

### **Спрямованість корекційно-розвиткової роботи**

1. Формування уявлення про основи матеріалознавства.
2. Формування аналізу виконаної роботи з використанням усних, жестових та письмових інструкцій.
3. Формування комунікативних умінь та навичок на матеріалах інструкцій, планів виконання виробів, схем, описів, під час технологічних процесів.
4. Вдосконалення навичок самостійного та колективного виконання робіт.
5. Формування та удосконалення технологічних здібностей і навичок.
6. Формування вмій та навичок встановлювати просторові, причинно – наслідкові зв'язки.
7. Розвиток конструктивного мислення, потреби поетапної реалізації творчого задуму.
8. Розвиток уявлення про оздоблення та декорування і його різновиди.
9. Формування уявлення про основи техніки, технологій та проектування.
10. Формування навичок обробки виробів та їх деталей за допомогою ручних інструментів і пристосувань.
11. Формування уявлення про технологію побутової діяльності.
12. Вдосконалення навичок орієнтування у предметному світі.

13. Засвоєння правил техніки безпеки при користуванні електричними приладами.
14. Формування навичок використання різних предметів за функціональним призначенням та їх співвідношення.
15. Збагачення та засвоєння термінологічного словника.
16. Формування здатності до аналізу та узагальнення кінцевого результату роботи на уроці.
17. Активізація емоційного розвитку.
18. Виховання позитивного ставлення до праці, елементів самостійності в процесі трудової діяльності.
19. Вдосконалення вмінь оцінювання якості виробу та звітування про виконану роботу.
20. Ознайомлення з різноманітними професіями.
21. Удосконалення вміння розуміти усне та жестове термінологічне мовлення співрозмовника та ставити запитання.

**9 клас**  
**Блок 1. Технологія виготовлення виробів, в'язаних спицями**  
**(дівчата)**  
**Тематичний план**

Розділ і тема	Кількість годин
<b>Обов'язкова для вивчення складова</b>	<b>64</b>
<i><b>Розділ 1. Основи матеріалознавства</b></i>	<b>(8)</b>
Тема 1.1. Матеріали синтетичного походження, їх властивості	8
<i><b>Розділ 2. Технологія виготовлення виробів, в'язаних спицями</b></i>	<b>(42)</b>
Тема 2.1. В'язання спицями як вид декоративно-ужиткового мистецтва	4
Тема 2.2. Елементи в'язання спицями. В'язання візерунків	12
Тема 2.3. Виготовлення в'язаного виробу	18
Тема 2.4. Оздоблення виробу. Догляд за виробом	8
<i><b>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</b></i>	<b>(10)</b>
Тема 3.1. Автоматизація, комп'ютеризація та роботизація сучасних технологічних процесів	5
Тема 3.2. Основи проектної діяльності	5
<i><b>Розділ 4. Технологія побутової діяльності</b></i>	<b>(4)</b>
Тема 4.1. Мистецтво макіяжу	4
<b>Варіативна складова</b>	<b>38</b>
Варіативний модуль	38
<i><b>Резерв часу</b></i>	<b>3</b>
<b>Разом</b>	<b>105</b>

## Програма

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
<b><i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i></b>	
<b>Тема 1.1. Матеріали синтетичного походження, їх властивості</b> Загальні відомості про волокна синтетичного походження та їх властивості. Речовини, з яких виготовляють синтетичні волокна. Технологія виготовлення синтетичних волокон. Види синтетичних волокон. Властивості тканин, виготовлених із синтетичних волокон. Використання матеріалів, виготовлених із синтетичних волокон у виробництві. Види пряжі. Властивості пряжі	<b>Учень:</b> <i>називає</i> (усно та жестами) матеріали синтетичного походження; види синтетичних волокон та речовини, з яких їх виготовляють; <i>характеризує</i> властивості синтетичних матеріалів, пряжі; матеріали для в'язання з використанням жестової мови; <i>розрізняє</i> види пряжі
<b><i>Розділ 2. Технологія виготовлення виробів, в'язаних спицями</i></b>	
<b>Тема 2.1. В'язання спицями як вид декоративно-ужиткового мистецтва</b> Із історії в'язання спицями. Види виробів, в'язаних спицями. Матеріали, інструменти та пристосування для в'язання спицями. Види спиць. Номер спиць. Підбір спиць відповідно до пряжі. Використання пряжі із старих речей. Підготовка пряжі для в'язання	<b>Учень:</b> <i>характеризує</i> в'язання спицями як вид декоративно-ужиткового мистецтва з використанням жестової мови; <i>називає</i> (усно та жестами) види виробів, в'язаних спицями; <i>розрізняє</i> інструменти, пристосування для в'язання спицями; <i>характеризує</i> матеріали для в'язання спицями, використовуючи жестову мову; <i>використовує</i> економно матеріали для в'язання спицями; <i>підбирає</i> спиці відповідно до пряжі; <i>готує</i> пряжу для в'язання

<p><b>Тема 2.2. Елементи в'язання спицями. В'язання візерунків</b></p> <p>Основні види петель. Умовні позначення на схемах. Прийоми в'язання спицями. Способи набору петель. Набір петель початкового ряду. Способи вив'язування основних петель. Основні етапи в'язання полотна прямокутної форми. Утворення візерунків із лицьових і виворітних петель. Накиди. Зняті петлі. Збільшення і зменшення кількості петель. Читання схем. Ажурні візерунки</p>	<p><b>Учень:</b></p> <p><i>набирає</i> петлі початкового ряду;  <i>виконує</i> лицьові, виворітні, пружкові петлі;  <i>читає</i> схеми для в'язання спицями;  <i>називає</i> (усно та жестами) основні етапи в'язання полотна прямокутної форми;  <i>виконує</i> зразки візерунків із лицьових і виворітних петель, резинки, збільшення і зменшення петель;  <i>читає</i> умовні позначення петель на схемах</p>
<p><b>Тема 2.3. Виготовлення в'язаного виробу</b></p> <p>Вибір виробу для виготовлення. Вибір візерунків, пряжі та спиць для виготовлення виробу. Щільність в'язання по горизонталі й вертикалі. Розрахунок кількості петель і рядів для в'язання деталей виробу. В'язання за схемою (з використанням креслення). Використання орнаментів у виробках, в'язаних спицями. Рапорт. Способи з'єднання деталей виробу. Види трикотажних швів для з'єднання деталей в'язаного виробу. З'єднання петель лицьового полотна. З'єднання деталей виробу горизонтальним та вертикальним швами, кетельним швом</p>	<p><b>Учень:</b></p> <p><i>характеризує</i> особливості в'язання за схемою та з використанням викрійки з використанням жестової мови;  <i>визначає</i> щільність в'язання по горизонталі й вертикалі;  <i>розраховує</i> кількість петель і рядів для в'язання деталей виробу;  <i>вибирає</i> візерунок для в'язання, пряжу, спиці;  <i>визначає</i> рапорт;  <i>виготовляє</i> виріб із дотриманням безпечних прийомів праці;  <i>називає</i> (усно та жестами) види трикотажних швів для з'єднання деталей виробу;  <i>виконує</i> з'єднувальні шви, що вивчаються;  <i>підбирає</i> шов для з'єднання та з'єднує деталі виробу, що виготовляється</p>
<p><b>Тема 2.4. Оздоблення виробу. Догляд за виробом</b></p> <p>Сучасні напрями оздоблення в'язаних</p>	<p><b>Учень:</b></p> <p><i>характеризує</i> сучасні напрями оздоблення в'язаних виробів з</p>

<p>виробів. Види оздоблень в'язаних виробів. Підбір оздоблення для виготовленого виробу. Оздоблення виробу. Остаточна обробка в'язаного виробу. Догляд за в'язаним виробом (прання, сушіння). Особливості волого-теплової обробки (ВТО) в'язаних виробів</p>	<p>використанням жестової мови;  <i>підбирає</i> вид оздоблення та <i>оздоблює</i> в'язаний виріб;  <i>виконує</i> остаточну обробку в'язаного виробу;  <i>називає</i> (усно та жестами) особливості виконання ВТО в'язаного виробу;  <i>виконує</i> ВТО;  <i>усуває</i> виявлені недоліки</p>
--	--

**Ознайомлення з професіями:** в'язальниця спицями

**Орієнтовний перелік об'єктів праці:** прихватка, серветка, сувенір, дитяча іграшка, сумочка для мобільного телефона, шкарпетки, рукавиці, сумка, гаманець, шарф, головний убір, одяг тощо

**Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування**

<p><b>Тема 3.1. Автоматизація, комп'ютеризація та роботизація сучасних технологічних процесів</b>          Автоматизація та роботизація технологічних процесів.          Застосування автоматичних пристроїв на виробництві та в побуті.          Використання комп'ютерної техніки в сучасних технологічних процесах</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>наводить</i> приклади автоматизації, комп'ютеризації та роботизації технологічних процесів, використовуючи жестову мову;  <i>обґрунтовує</i> застосування автоматичних пристроїв на виробництві та в побуті із використанням жестової мови</p>
---	---

<p><b>Тема 3.2. Основи проектної діяльності</b>          Основи біоніки в проектуванні. Значення моделей і макетів у проектуванні. Аналіз та оцінювання результатів проектної діяльності (за варіативним модулем)</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>називає</i> (усно та жестами) основні елементи біоніки;  <i>характеризує</i> значення моделей і макетів у проектуванні з використанням жестової мови;  <i>обґрунтовує</i> необхідність аналізу та оцінювання результатів проектної діяльності, використовуючи жестову мову</p>
---	---

**Розділ 4. Технологія побутової діяльності**

<p><b>Тема 4.1. Мистецтво макіяжу</b>          Із історії макіяжу. Макіяж як корекція форми та рис обличчя.          Види макіяжу.          Засоби для макіяжу. Правила добору й</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>характеризує</i> макіяж як засіб корекції форми й рис обличчя;          прикрашання обличчя в підлітковому та юнацькому віці із</p>
--	--

<p>нанесення макіяжу. Окуляри як елемент оздоблення обличчя. Корекція рис обличчя окулярами</p>	<p>використанням жестової мови; <i>називає</i> (усно та жестами) основні форми обличчя; види макіяжу; <i>добирає</i> засоби для макіяжу власного обличчя; <i>корегує</i> за допомогою макіяжу риси обличчя; <i>добирає</i> оправу окулярів з урахуванням форми обличчя</p>
---	--

## Блок 2. Технологія виготовлення комплексного виробу (хлопці)

### Тематичний план

Розділ і тема	Кількість годин
<b>Обов'язкова для вивчення складова</b>	<b>64</b>
<b><i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i></b>	<b>(8)</b>
Тема 1.1. Матеріали хімічного походження. Композиційні матеріали	8
<b><i>Розділ 2. Технологія виготовлення комплексного виробу</i></b>	<b>(40)</b>
Тема 2.1. Вибір комплексного виробу для виготовлення	3
Тема 2.2. Особливості розмічання заготовок із нетрадиційних матеріалів	6
Тема 2.3. Різання нетрадиційних матеріалів. Способи з'єднання деталей	13
Тема 2.4. Виготовлення комплексного виробу	18
<b><i>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</i></b>	<b>(10)</b>
Тема 3.1. Автоматизація, комп'ютеризація та роботизація сучасних технологічних процесів	5
Тема 3.2. Основи проектної діяльності	5
<b><i>Розділ 4. Технологія побутової діяльності</i></b>	<b>(6)</b>
Тема 4.1. Способи кріплення настінних предметів	6
<b>Варіативна складова</b>	<b>38</b>
Варіативний модуль	38
<b><i>Резерв часу</i></b>	<b>3</b>
<b>Разом:</b>	<b>105</b>

## Програма

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
<b><i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i></b>	
<p><b>Тема 1.1. Матеріали хімічного походження. Композиційні матеріали</b></p> <p>Конструкційні неметалеві матеріали: пластмаса, органічне скло, поліетилен, пінопласт, полістирол тощо. Полімери і композити як основа розвитку технології створення нових конструкційних матеріалів. Вплив штучних (хімічних) матеріалів на здоров'я людини і навколишнє середовище. Поняття про маркування пластмас. Сучасні композиційні матеріали та їх використання. Властивості та будова композитів. Композити на основі деревини: ДВП, ДСП, OSB</p>	<p><b>Учень:</b></p> <p><i>називає</i> (усно та жестами) види полімерів;</p> <p><i>наводить</i> (усно та жестами) приклади виробів, які виготовлені з полімерів та композитів;</p> <p><i>пояснює</i> вплив штучних матеріалів на здоров'я людини і навколишнє середовище із використанням жестової мови;</p> <p><i>розрізняє</i> композиційні матеріали серед інших штучних матеріалів;</p> <p><i>називає</i> (усно та жестами) властивості композитів;</p> <p><i>розрізняє</i> композити на основі деревини;</p> <p><i>вирізняє</i> шкідливі пластмаси за їх маркуванням</p>
<b><i>Розділ 2. Технологія виготовлення комплексних виробів</i></b>	
<p><b>Тема 2.1. Вибір комплексного виробу для виготовлення</b></p> <p>Поняття комплексного виробу. Ознайомлення з варіантами комплексних виробів. Вибір комплексного виробу для виготовлення. Використання деревини, металу та нетрадиційних матеріалів для виготовлення комплексного виробу. Визначення орієнтовної кількості матеріалів для виготовлення комплексного виробу</p>	<p><b>Учень:</b></p> <p><i>наводить</i> (усно та жестами) приклади комплексних виробів;</p> <p><i>характеризує</i> поняття комплексного виробу з використанням жестової мови;</p> <p><i>вибирає</i> конструкційні матеріали для виготовлення виробу;</p> <p><i>визначає</i> орієнтовну кількість матеріалів для виготовлення виробу</p>
<p><b>Тема 2.2. Особливості розмічання заготовок</b></p>	<p><b>Учень:</b></p>

<p><b>із нетрадиційних матеріалів</b>  Інструменти для розмічання: маркер, олівець, рисувалка, лінійка, кутник, циркуль.  Особливості розмічальних робіт на заготовках із пластмаси, оргскла, пластика, композитів</p>	<p><i>називає</i> (усно та жестами) інструменти для виконання розмічальних робіт на пластиках;  <i>виконує</i> розмічання на нетрадиційних матеріалах</p>
<p><b>Тема 2.3. Різання нетрадиційних матеріалів.</b>  <b>Способи з'єднання деталей</b>  Інструменти для різання пластиків та композитів: ножиці, різак, ножівка. Прийоми різання пластиків та композитів.  Ознайомлення із способами з'єднання деталей із нетрадиційних матеріалів: склеюванням, з'єднання саморізами, гвинтами, заклепками.  Виготовлення деталей виробу. Підготовка до з'єднання</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>називає</i> (усно та жестами) інструменти для різання пластиків та композитів;  <i>виконує</i> різання пластиків та композитів;  <i>характеризує</i> способи з'єднання деталей із пластиків, композитів, використовуючи жестову мову  <i>визначає</i> способи з'єднання деталей</p>
<p><b>Тема 2.4. Виготовлення комплексного виробу</b>  Виконання технологічних операцій, які необхідні для виготовлення комплексного виробу. Складання виробу з виготовлених деталей. Оздоблення виробу. Виявлення та усунення недоліків</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>називає</i> (усно та жестами) технологічні операції, необхідні для виготовлення комплексного виробу;  <i>складає</i> послідовність виконання технологічних операцій;  <i>виконує</i> технологічні операції з виготовлення деталей комплексного виробу;  складальні операції; оздоблення виробу з дотриманням безпечних прийомів праці;  <i>виявляє</i> та <i>усуває</i> недоліки (за необхідності);</p>
<p><b>Ознайомлення із професіями</b>, характерними для виготовлення комплексного виробу</p>	
<p><b>Орієнтовний перелік можливих конструкційних матеріалів:</b> деревина, деревинні матеріали, листовий метал, дріт, сортовий прокат, нетрадиційні матеріали тощо</p>	

**Орієнтовний перелік об'єктів праці:** сувеніри, свічки, скриньки, флюгери, моделі літаків, автомобілів, кораблів, пристосування для роботи в навчальних майстернях тощо

### ***Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування***

#### **Тема 3.1. Автоматизація, комп'ютеризація та роботизація сучасних технологічних процесів**

Автоматизація та роботизація технологічних процесів.

Застосування автоматичних пристроїв на виробництві та в побуті.

Використання комп'ютерної техніки в сучасних технологічних процесах

#### ***Учень:***

*наводить* (усно та жестами) приклади автоматизації, комп'ютеризації та роботизації технологічних процесів;  
*обґрунтовує* застосування автоматичних пристроїв на виробництві та в побуті, використовуючи жестову мову

#### **Тема 3.2. Основи проектної діяльності**

Основи біоніки в проектуванні. Значення моделей і макетів у проектуванні. Аналіз та оцінювання результатів проектної діяльності (за варіативним модулем)

#### ***Учень:***

*називає* (усно та жестами) основні елементи біоніки;  
*характеризує* значення моделей і макетів у проектуванні із використанням жестової мови;  
*обґрунтовує* необхідність аналізу та оцінювання результатів проектної діяльності, використовуючи жестову мову

### ***Розділ 4. Технологія побутової діяльності***

#### **Тема 4.1. Способи кріплення настінних предметів**

Способи розміщення і кріплення предметів в інтер'єрі кімнати. Інструменти та пристосування для кріплення предметів.

Прилади для пошуку проводів електромережі.

Кріпильні вироби: шурупи, дюбелі, анкери

#### ***Учень:***

*називає* (усно та жестами) способи розміщення і кріплення предметів в інтер'єрі кімнати;  
*розрізняє* інструменти та пристосування для отримання отворів; кріпильні вироби;  
*обирає* спосіб кріплення настінних предметів;  
*підбирає* кріпильні матеріали залежно від стінових матеріалів та ваги предметів;  
*обґрунтовує* (усно, жестами) необхідність дотримання прийомів безпечної праці

## **Спрямованість корекційно-розвиткової роботи**

1. Формування аналізу виконаної роботи з використанням усних, жестових та письмових інструкцій.
2. Формування комунікативних умінь та навичок на матеріалах інструкцій, планів виконання виробів, схем, описів, під час технологічних процесів.
3. Вдосконалення навичок самостійного та колективного виконання робіт.
4. Розвиток та вдосконалення художньо – естетичних здібностей, фантазії, уміння творчо мислити та використовувати матеріали.
5. Формування вмінь та навичок встановлювати просторові, причинно – наслідкові зв'язки.
6. Розвиток конструктивного мислення, потреби поетапної реалізації творчого задуму.
7. Розвиток уявлення про оздоблення та декорування і його різновиди.
8. Формування уявлення про основи техніки, технологій та проектування.
9. Розвиток навичок визначати розміри виробів (знімати розміри виробів), добирати необхідний матеріал, робочі і вимірювальні інструменти.
10. Формування навичок обробки виробів та їх деталей за допомогою ручних інструментів і пристосувань.
11. Формування навичок обробки виробів та їх деталей за допомогою обладнання.
12. Формування уявлення про технологію побутової діяльності.
13. Навчання способам отримання та з'єднання деталей.
14. Вдосконалення навичок орієнтування у предметному світі.
15. Засвоєння правил техніки безпеки при користуванні електричними приладами.
16. Формування навичок використання різних предметів за функціональним призначенням та їх співвідношення.
17. Збагачення та засвоєння термінологічного словника.
18. Формування здатності до аналізу та узагальнення кінцевого результату роботи на уроці.
19. Активізація емоційного розвитку.
20. Виховання позитивного ставлення до праці, елементів самостійності в процесі трудової діяльності.
21. Вдосконалення вмінь оцінювання якості виробу та звітування про виконану роботу з використанням жестової мови.
22. Ознайомлення з різноманітними професіями.
23. Удосконалення вміння розуміти професійне мовлення співрозмовника та ставити запитання.

**10 клас (хлопці та дівчата)**  
**Блок 1. Технологія виготовлення виробів в етнічному стилі**

**Тематичний план**

Назва розділів і тем	К-сть год.
<b>Обов'язкова для вивчення складова</b>	<b>60</b>
<b><i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i></b>	<b>(8)</b>
Тема 1.1. Конструкційні матеріали та їх властивості	8
<b><i>Розділ 2. Технологія виготовлення виробів у етнічному стилі</i></b>	<b>(38)</b>
Тема 2.1. Стилi інтер'єру та одягу. Етнічний стиль	10
Тема 2.2. Український етнічний стиль	6
Тема 2.3. Виготовлення виробів у етнічному стилі	22
<b><i>Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування</i></b>	<b>(10)</b>
Тема 3.1. Професійний план, структура і етапи його формування. Профконсультація	5
Тема 3.2. Проектування майбутньої професійної діяльності	5
<b><i>Розділ 4. Технологія побутової діяльності</i></b>	<b>(4)</b>
Тема 4.1. Технологія проектування власного стилю	4
<b>Варіативна складова</b>	<b>42</b>
Варіативний модуль	42
<b><i>Резерв часу</i></b>	<b>3</b>
<b>Разом</b>	<b>105</b>

## Програма

Зміст навчального матеріалу	Державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учня
<b><i>Розділ 1. Основи матеріалознавства</i></b>	
<p><b>Тема 1.1. Конструкційні матеріали та їх властивості</b> Особливості конструкційних матеріалів як один із чинників, що характеризує . Матеріали, які використовують для виготовлення виробів в етнічному стилі (метали, деревина, натуральне дерево, папір, текстильні матеріали, природний матеріал (лоза, солома, рогоза), фурнітура тощо та їх властивості. Сучасні конструкційні матеріали. Їх властивості, переваги та недоліки порівняно з традиційними. Економне використання матеріалів</p>	<p><i>Учень:</i> <i>аналізує</i> властивості конструкційних матеріалів як один із чинників, що характеризує етнічний стиль; <i>називає</i> (усно та жестами) матеріали, які використовують для виготовлення виробів у етнічному стилі; <i>називає</i> (усно та жестами) сучасні конструкційні матеріали; <i>досліджує</i> властивості матеріалів; <i>характеризує</i> властивості сучасних конструкційних матеріалів, використовуючи жестову мову; <i>обґрунтовує</i> (усно та жестами) необхідність економного використання матеріалів</p>
<b><i>Розділ 2. Технологія виготовлення виробів у етнічному стилі</i></b>	
<p><b>Тема 2.1. Стилi інтер'єру та одягу. Етнічний стиль</b> Із історії стилів інтер'єру приміщень (історичний, сучасний, етнічний). Поняття етнічного стилю. Відображення культурних і історичних особливостей нації або території в елементах декору, одязі. Характеристика етнічних стилів оформлення інтер'єру (кантрі, англійський, американський, прованс, індійський, японський тощо). Із історії стилів одягу (етнічний,</p>	<p><i>Учень:</i> <i>називає</i> (усно та жестами) та <i>розрізняє</i> стилі інтер'єрів, одягу; <i>характеризує</i> етнічний стиль із використанням жестової мови; <i>обґрунтовує</i> поєднання мотивів різних етнічних стилів, використовуючи жестову мову</p>

<p>«американський підліток», кантрі, сафарі). Види етнічних стилів одягу (грецький, єгипетський, африканський, індійський, східний, японський), їх особливості. Поєднання мотивів різних етнічних стилів</p>	
<p><b>Тема. 2.2. Український етнічний стиль</b> Із історії виникнення українського етнічного стилю. Національний костюм. Регіональні ознаки українського етнічного стилю одягу: силует, об'ємна форма, матеріали, пов'язування, носіння, колористика, декоративно-орнаментальне вирішення та опорядження. Акcesуари та прикраси в українському етнічному стилі. Український етнічний стиль інтер'єру, його ознаки та особливості. Види українських етнічних виробів (вишиванки, рушники, взуття, керамічний посуд, скатертини, килими, гобелени, предмети декору інтер'єру, акcesуари, прикраси, сувеніри)</p>	<p><i>Учень:</i> <i>розпізнає</i> національні костюми; <i>характеризує</i> український національний костюм з використанням жестової мови; <i>називає</i> (усно та жестами) ознаки українського етнічного стилю одягу, інтер'єру; <i>характеризує</i> (усно та жестами) види українських етнічних виробів, їх використання</p>
<p><b>Тема 2.3. Виготовлення виробів у етнічному стилі</b> Вибір етнічного стилю та виробу для виготовлення. Конструювання виробу. Добір конструкційних матеріалів для його виготовлення та оздоблення. Види оздоблення в українському етнічному стилі. Інструменти та обладнання.</p>	<p><i>Учень:</i> <i>вибирає</i> та <i>обґрунтовує</i> етнічний стиль та виріб для виготовлення;; <i>інструменти</i> та пристосування для роботи, використовуючи жестову мову; <i>обґрунтовує</i> добір конструкційних матеріалів залежно від призначення виробу; виду оздоблення, використовуючи жестову мову;</p>

<p>Послідовність виготовлення виробу. Виготовлення виробу. Способи з'єднання деталей виробу. З'єднання деталей виробу. Оздоблення виробу. Контроль якості виробу. Догляд за виготовленими виробами</p>	<p><i>визначає</i> технологічну послідовність виготовлення та оздоблення виробу; <i>виготовляє</i> виріб із дотриманням безпечних прийомів праці <i>характеризує</i> види оздоблення виробів в етнічному стилі, використовуючи жестову мову; <i>добирає</i> та <i>обґрунтовує</i> вид оздоблення виробу із використанням жестової мови; <i>оздоблює</i> виріб; <i>здійснює</i> контроль якості виготовленого виробу</p>
--	---

**Ознайомлення з професіями:** мистецтвознавця, дизайнера (одягу, аксесуарів, прикрас, інтер'єру).

**Орієнтовний перелік об'єктів праці:** прикраси (намисто, гердан, браслет, обруч, сережки тощо); ляльки (інтер'єрні, мотанки з текстильних матеріалів, трави, в національному костюмі тощо); предмети інтер'єру; магніт на холодильник; фігурки тварин, птахів; гребінець, шпилька для волосся; декоративні писанки; кухонні дошки; сумка; еко-торбинки; обкладинки на паспорт; декоративні тарілки; скриньки, косметички, футляри для окулярів, мобільних телефонів; краватка, метелик-бабочка; хустка; прихватка, серветка, сувенір, дитяча іграшка, сумочка для мобільного телефона, шкарпетки, рукавиці, гаманець, шалик, головний убір, одяг тощо

### ***Розділ 3. Основи техніки, технологій і проектування***

<p><b>Тема 3.1. Професійний план.</b> <b>Профконсультація</b> Професійний план, структура й етапи його формування. Профконсультація: довідково-інформаційна, медична, діагностична, коригуюча. Умови оптимального вибору професії</p>	<p><b>Учень:</b> <i>обґрунтовує</i> необхідність складання професійного плану, використовуючи жестову мову; <i>називає</i> (усно та жестами) структурні компоненти професійного плану; умови, які необхідні для оптимального вибору професії</p>
<p><b>Тема 3.2. Проектування майбутньої професійної діяльності</b> Професії у різних галузях людської діяльності. Збір інформації про різні професії. Мотиви вибору</p>	<p><b>Учень:</b> <i>обґрунтовує</i> необхідність проектування майбутньої професійної діяльності, використовуючи жестову мову; <i>називає</i> (усно та жестами)</p>

<p>професії: інтерес, обов'язок, самооцінка професійної придатності. Типи професій. Тестування для виявлення схильності до певного типу професій.</p>	<p>структурні компоненти професійного плану; умови, які необхідні для оптимального вибору професії</p>
<p><b><i>Розділ 4. Технологія побутової діяльності</i></b></p>	
<p><b>Тема 4.1. Технологія проектування власного стилю</b>  Стилі в одязі. Врахування особливостей фігури при виборі власного стилю.  Види одягу та його вибір (шкільний одяг, робочий, спортивний, святковий, для урочистих подій тощо). Дрес-код. Краватки, їх види. Вибір краваток. Способи зав'язування краваток</p>	<p><b>Учень:</b>  <i>характеризує</i> складові, що впливають на вибір власного стилю із використанням жестової мови;  <i>визначає</i> (усно та жестами) особливості своєї фігури;  <i>застосовує</i> способи зав'язування краваток;  <i>називає</i> (усно та жестами) вимоги до одягу відповідно до типу закладу, який відвідується;  <i>добирає і обґрунтовує</i> власний стиль в одязі, використовуючи жестову мову;  <i>здійснює</i> пошук моделей-аналогів обраного стилю;  <i>виявляє</i> найкращі ознаки в кожному зразку;  <i>застосовує</i> методи проектування;  <i>розробляє</i> графічне зображення власного стилю;  <i>презентує</i> спроектований власний стиль в одязі</p>
<p><b><i>Ознайомлення з професіями:</i></b> стиліст, модельєр-конструктор одягу тощо</p>	

## **Спрямованість корекційно-розвиткової роботи**

1. Формування уявлення про конструкційні матеріали.
2. Формування аналізу виконаної роботи з використанням усних, жестових та письмових інструкцій.
3. Формування комунікативних умінь та навичок на матеріалах інструкцій, планів виконання виробів, схем, описів, під час технологічних процесів.
4. Вдосконалення навичок самостійного та колективного виконання робіт.
5. Формування та удосконалення конструкторських здібностей і навичок.
6. Розвиток та вдосконалення художньо – естетичних здібностей, фантазії, уміння творчо мислити та використовувати матеріали.
7. Робота над формуванням навичок виготовлення виробів із конструкційних матеріалів через їх співвідношення з технологічною документацією.
8. Формування вмінь та навичок встановлювати просторові, причинно – наслідкові зв'язки.
9. Розвиток конструктивного мислення, потреби поетапної реалізації творчого задуму.
10. Розвиток уявлення про оздоблення та декорування і його різновиди.
11. Формування уявлення про основи техніки, технологій та проектування.
12. Формування уявлення про технологію побутової діяльності.
13. Вдосконалення навичок орієнтування у предметному світі.
14. Засвоєння правил техніки безпеки при користуванні електричними приладами.
15. Формування навичок використання різних предметів за функціональним призначенням та їх співвідношення.
16. Збагачення та засвоєння термінологічного словника.
17. Формування здатності до аналізу та узагальнення кінцевого результату роботи на уроці.
18. Активізація емоційного розвитку.
19. Виховання позитивного ставлення до праці, елементів самостійності в процесі трудової діяльності.
20. Вдосконалення вмінь оцінювання якості виробу та звітування про виконану роботу з використанням жестової мови.
21. Ознайомлення з різноманітними професіями.
22. Удосконалення вміння розуміти професійне мовлення співрозмовника та ставити запитання.